

31999L0074

3.8.1999

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 203/53

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 1999/74/KE

tad-19 ta' Lulju 1999

li tistabilixxi *standards* minimi għall-harsien ta' tiġieġ li jbid

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jwaqqaf il-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 37 dwar dan,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Parlament Ewropew ⁽²⁾;

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Fis-7 ta' Marzu 1988 il-Kunsill adotta d-Direttiva 88/166/KEE ⁽⁴⁾ li tikkonforma mas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Każ 131/86 (annullament tad-Direttiva tal-Kunsill 86/113/KEE tal-25 ta' Marzu 1986 li tistabilixxi *standards* minimi għall-harsien ta' tiġieġ li jbid miżmuma f'batteryja ta' gaġġi);
- (2) L-Artikolu 9 tad-Direttiva 88/166/KEE jehtieg li l-Kummissjoni tissottometti, qabel l-1 ta' Jannar 1993, kull rapport dwar żviluppi xjentifiċi rigward il-*benessere* tat-tiġieġ taht diversi sistemi ta' trobbija u dwar id-disposizzjonijiet fl-Anness għad-direttiva, akkumpanjat b'kull proposta xierqa ta' aġġustament;
- (3) Id-Direttiva tal-Kunsill 98/58/KE ta' l-20 ta' Lulju 1998 dwar il-harsien ta' annimali miżmuma għal skopijiet ta' biedja ⁽⁵⁾, mhejjija fuq il-bażi tal-Konvenzjoni Ewropeja għall-Harsien ta' Annimali miżmuma għal Skopijiet ta' Biedja, tistabilixxi disposizzjonijiet tal-Komunità mmirati biex jagħtu effett lill-prinċipji stabbiliti fil-Konvenzjoni, li jinkludu id-disposizzjoni għal akkomodazzjoni, ikel, ilma u kura xierqa għall-htigiet fizjoloġiċi u etoloġiċi ta' l-annimali;
- (4) Fl-1995 il-Kumitat Permanenti tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Harsien ta' l-Annimali miżmuma għal Skopijiet ta' Biedja adotta kull rakkomandazzjoni dettaljata, li tinkludi tiġieġ li jbidu;
- (5) Il-harsien ta' tiġieġ li jbidu hija kwistjoni ta' kompetenza tal-Komunità;
- (6) Id-differenzi li jistgħu jxekklu l-kondizzjonijiet ta' kompetizzjoni jinterferixxu fit-tmexxija ta' l-organizzazzjoni tas-suq ta' l-annimali u tal-prodotti mill-annimali;
- (7) Ir-rapport tal-Kummissjoni li għalih saret referenza fil-premessa 2, li huwa msejjes fuq kull fehma mill-Kumitat Xjentifiku Veterinarju, ikkonkluda li l-kondizzjonijiet ta' *benessere* ta' tiġieġ miżmuma f'batteryji ta' gaġġi attwali u f'sistemi oħra ta' trobbija mhumix adegwati u li ċertu htigiet tagħhom ma jistgħux jintlahqu f'dawn il-gaġġi;

għaldaqstant għandhom jiddaħhlu l-oghla *standards* possibbli, fid-dawl ta' diversi parametri li jridu jiġu meqjusa sabiex jittejjbu dawn il-kondizzjonijiet;

- (8) Madanakollu, għal kull perjodu li jrid jiġi determinat, l-użu ta' sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti jista' jitkompla taht ċerti kondizzjonijiet, inkluż htigiet strutturali u ta' spazju mtejjba;
- (9) Irid jinżamm kull bilanċ bejn id-diversi aspetti li jridu jiġu meqjusa, fir-rigward kemm tal-*benessere* kif ukoll ta' saħħa, konsiderazzjonijiet ekonomiċi u soċjali, kif ukoll l-impatt ambjentali;
- (10) Huwa xieraq li, waqt li jkun għaddejnin studji dwar il-*benessere* ta' tiġieġ li jbidu b'diversi sistemi ta' trobbija, jiġu adottati disposizzjonijiet li jippermettu lill-Istati Membri li jagħzlu l-iktar sistema jew sistemi xierqa;
- (11) Il-Kummissjoni għandha tissottometti kull rapport ġdid bi proposti xierqa li jieħdu konsiderazzjoni ta' dak ir-rapport;
- (12) Id-Direttiva 88/166/KEE għandha għalhekk tiġi mħassra u mibdula,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

1. Din id-Direttiva tistabilixxi *standards* minimi għall-harsien ta' tiġieġ li jbid.

2. Din id-Direttiva ma tapplikax għal:

- stabbilimenti b'inqas minn 350 tiġieġa li tbid,
- stabbilimenti li jrabbu tiġieġ li jbidu għat-trobbija.

Dawn l-istabbilimenti għandhom, madanakollu, jissoktaw li jkun soġġetti għad-disposizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 98/58/KE.

Artikolu 2

1. Id-definizzjonijiet fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/58/KE għandhom jgħoddu fejn meħtieġa.

2. Magħduda ma' dan, id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw għall-iskop ta' din id-Direttiva:

- (a) "tiġieġ li jbidu" tfisser: tiġieġ ta' l-ispeċi *Gallus gallus* li jkun laħqu maturità f'dak li huwa bajd u li jinżammu għall-produzzjoni ta' bajd mhux maħsuba għat-tfaqqis;

⁽¹⁾ ĠU C 157, ta' l-4.6.1999, p. 8.

⁽²⁾ ĠU C 128, tas-7.5.1999, p. 78.

⁽³⁾ ĠU C 101, tat-12.4.1999.

⁽⁴⁾ ĠU L 74, tad-19.3.1988, p. 83.

⁽⁵⁾ ĠU L 221, tat-8.8.1998, p. 23.

- (b) "bejta" tfisser: kull post separat għat-tqeghid tal-bajd, li l-komponenti ta' l-art tiegħu m'hemm għalfejn jinkludi gożwajer li tista' tiġi f'kuntatt mat-tjur, għal kull tiġieġa waħda jew għal kull grupp ta' tiġieġ (bejta ta' grupp);
- (c) "hmieg" ifisser: kull materjal li jista' jiffarrak li jippermetti lit-tiġieġ li jissodisfaw il-htigiet etoloġiċi tagħhom;
- (d) "żona li tista' tintuża" tfisser: kull żona wiesgħa ta' mill-inqas 30 ċm b'rampa ma' l-art ta' mhux iktar minn 14 %, bi spazju għar-ras ta' mill-inqas 45 ċm. Żoni ta' bejtiet m'għandhomx jitqiesu bhala żoni li jistgħu jintużaw.

Artikolu 3

Skond is-sistema jew sistemi adottati mill-Istati Membri, dawn għandhom jagħmlu ċert li s-sidien u d-detenturi ta' tiġieġ li jbidu japplikaw mhux biss id-disposizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 98/58/KE u ta' l-Anness ta' din id-Direttiva imma wkoll il-htigiet speċifiċi għal kull waħda mis-sistemi li għaliha saret referenza hawn isfel, jiġifieri:

- (a) jew id-disposizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu I fir-rigward ta' sistemi alternattivi;
- (b) jew id-disposizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu II fir-rigward ta' sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti;
- (c) jew id-disposizzjonijiet tal-Kapitolu III rigward gaġġi arrikkiti.

KAPITOLU I

Disposizzjonijiet applikabbli għal sistemi alternattivi

Artikolu 4

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2002 kull sistema ta' produzzjoni mibnija jew mibnija mill-ġdid li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu u kull sistema ta' produzzjoni ta' dan it-tip li bdiet tintuża għall-ewwel darba tikkonforma mill-inqas mal-htigiet ta' hawn isfel.

1. Kull sistema trid tiġi mghammra b'tali mod li kull tiġieġa li tbid ikollha:

- (a) jew *feeders* linejari li jipprovdu ta' l-inqas 10 ċm għal kull tajra jew *feeders* ċirkolari li jipprovdu ta' mill-inqas 4 ċm għal kull tajra;
- (b) jew hawt ta' tisqija kontinwa li jipprovdi 2,5 ċm għal kull tiġieġa jew hawt ċirkolari ta' tisqija li jipprovdi 1 ċm għal kull tiġieġa.

Maghduda ma' dan, jekk jiġu użati b'żewġ jew kikkri għat-tisqija, għandu jkun hemm ta' mill-inqas beżżula waħda jew kikkra għal kull 10 tiġieġ. Meta l-punti ta' tisqija huma ċcumbati l-ġewwa, ta' mill-inqas żewġ kikkri jew żewġ ifliexken bil-beżżul irid ikun milhuq minn kull tiġieġa;

- (c) ta' mill-inqas bejta waħda għal kull seba' tiġieġ. Jekk jintużaw bejtiet ta' gruppi, irid ikun hemm ta' mill-inqas 1 m² ta' spazju fil-bejta għal kull massimu ta' 120 tiġieġa;
- (d) perċi adegwati, minghajr truf li jaqtgħu u li jipprovdu ta' mill-inqas 15 ċm għal kull tiġieġa. Il-perċi ma jistgħux jitpoġġew fuq iż-żibel u d-distanza orizzontali bejn il-perċi trid tkun ta' mill-inqas 30 ċm u d-distanza orizzontali bejn il-perċa u l-hajt trid tkun ta' mill-inqas 20 ċm;

- (e) ta' mill-inqas 250 ċm² ta' żona biż-żibel għal kull tiġieġa, u iż-żibel għandu jikkupa ta' mill-inqas terz tal-wiċċ ta' l-art.

2. Il-paviment ta' l-installazzjonijiet irid ikun kostruwit b'tali mod li jappoġġa b'mod adegwat id-dwiefer ta' kull sieq li jharsu 'l quddiem.

3. Maghduda ma' dawn id-disposizzjonijiet stabbiliti f'punti 1 u 2,

- (a) jekk jintużaw sistemi ta' trobbija fejn it-tiġieġ jistgħu jiċċaqalqu b'mod hieles bejn livelli differenti,

- (i) m'għandux ikun hemm iktar minn erba' livelli;
- (ii) l-ispażju għar-ras bejn il-livelli jrid ikun ta' mill-inqas 45 ċm;
- (iii) il-facilitajiet ta' tisqija u ta' ikel irid ikun distribwit b'tali mod li jipprovdi aċċess ugwali għal kull tiġieġa;
- (iv) il-livelli jridu jkunu rranġati b'tali mod li ma jippermettux li l-hmieġ jaqa' fil-livelli ta' isfel.

- (b) Jekk it-tiġieġ li jbidu jkollhom aċċess għal ftuħ ta' barra:

- (i) irid ikun hemm diversi toqob li jagħtu aċċess dirett għaž-żona ta' barra, ta' mill-inqas 35 ċm għoljin u 40 ċm wiesgħa u li jestendu t-tul kollu tal-bini; f'kull kas, fetha totali ta' 2 m trid tkun disponibbli għal kull grupp ta' 1000 tiġieġa;

- (ii) iż-żoni fejn jistgħu jiġru fil-beraħ iridu jkunu:

- ta' kull żona xierqa għad-densità ta' l-istokk u n-natura ta' l-art, sabiex ma jkun hemm ebda kontaminazzjoni;
- mghammra b'kenn minn temp qierah u annimali predaturi, u, jekk meħtieġ, hwat tax-xorb adattati.

4. Id-densità ta' l-istokk ma tistax teċċedi disa' tiġieġ li jbidu għal kull 2 m ta' żona li tista' tintuża.

Madanakollu, meta iż-żona li tista' tintuża tikkorrispondi għall-wiċċ ta' l-art disponibbli, l-Istati Membri jistgħu, sal-31 ta' Diċembru 2011, jawtorizzaw kull densità ta' stokk ta' 12-il tiġieġa għal kull 2m ta' żona disponibbli għal dawk l-istabbilimenti li japplikaw din is-sistema fit-3 ta' Awissu 1999.

2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li l-htigiet minimi stipulati fil-paragrafu 1 japplikaw għal kull sistema alternattiva mill-1 ta' Jannar 2007.

KAPITOLU II

Disposizzjonijiet applikabbli għat-trobbija f'sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti

Artikolu 5

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2003 kull sistema ta' gaġġi li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu tikkonforma ta' l-inqas mal-htigiet li ġejjin:

- 1. ta' l-inqas 550 ċm² għal kull tiġieġa, mkejla fuq kull pjan orizzontali, li tista' tintuża minghajr restrizzjoni, b'mod partikolari li ma jinkludux pjanċi mhux taż-żibel li jintużaw biex ixellfu u li jistgħu jirrestringu l-arja disponibbli, iridu jiġu provduti għal kull tiġieġa li tbid;

2. kull hawt ta' l-ikel li jista' jintuża mingħajr restrizzjonijiet irid jiġi provdut. It-tul tiegħu jrid ikun ta' mill-inqas 10 ċm multiplikat bin-numru ta' tiġieġ fil-gaġġa;
  3. kemm-il darba ma jiġux ipprovduti *drinkers* bil-beżżula jew kikkri għax-xorb, kull gaġġa jrid ikollha kanal ta' xorb kontinwu ta' l-istess tul bħall-hawt ta' l-ikel imsemmi fil-punt 2. Meta jiġu ċcumbati l-punti tax-xorb, ta' mill-inqas żewġ *drinkers* tal-beżżula jew żewġ kikkri bir-ras għandhom ikunu milhuqa minn kull gaġġa;
  4. il-gaġġi jridu jkunu ta' mill-inqas 40 ċm għoljin fuq ta' mill-inqas 65 % taż-żona tal-gaġġa u mhux inqas minn 35 ċm f'kull punt;
  5. Il-pavimenti tal-gaġġi jridu jinbnew b'tali mod li jappoġġaw b'mod adegwat id-dwiefer li jharsu 'l quddiem ta' kull sieq. Iż-żerżiqa tal-paviment ma tistax tkun iktar minn 14 % jew 8 %. Fil-każ ta' pavimenti li ma jużawx gożwajer rettangolari, l-Istati Membri jistgħu jippermettu żerżiqa aktar wieqfa;
  6. il-gaġġi għandhom jiġu mġhammra b'taġħmir xierqa għat-tqassir tad-dwiefer.
2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li t-trobbija f'gaġġi li għalihom saret referenza f'dan il-kapitolu tiġi projbita b'effett mill-1 ta' Jannar 2012. Apparti dan, b'effett mill-1 ta' Jannar 2003 ebda gaġġa bhal dawk li għalihom saret referenza f'dan il-Kapitolu ma tista' tinbena jew tiddaħhal f'servizz għall-ewwel darba.

KAPITOLU III

Disposizzjonijiet applikabbli għal trobbija f'gaġġi arrikkiti

Artikolu 6

L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2002 kull gaġġa li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu tikkonforma ta' mill-inqas mal-htigiet li ġejjin:

1. it-tiġieġ li jbidu jrid ikollhom:
  - (a) ta' mill-inqas 750 ċm² ta' żona ta' gaġġa għal kull tiġieġa, li ta' mill-inqas 600 ċm² minnhom trid tiġi użata; l-gholi tal-gaġġa apparti minn dak 'l fuq miż-żona li tiġi użata għandu jkun ta' mill-inqas 20 ċm f'kull punt u ebda gaġġa m'għandha jkollha żona totali li hija inqas minn 2000 ċm²;
  - (b) kull bejta;
  - (c) hmieġ li jagħmlu t-tnaqqir u hakk possibbli;
  - (d) perċi xierqa li jippermettu ta' mill-inqas 15 ċm għal kull tiġieġa;
2. irid jiġi provdut kull hawt ta' l-ikel li jista' jintuża mingħajr restrizzjonijiet. It-tul tiegħu jrid ikun ta' mill-inqas 12 ċm multiplikat bin-numru ta' tiġieġ fil-gaġġa;
3. kull gaġġa jrid ikollha kull sistema ta' xorb addattat għad-daqs tal-grupp; meta *drinkers* bil-beżżul jiġu provduti, ta' mill-inqas żewġ *drinkers* bil-bziezel jew żewġ kikkri jridu jkunu jintlahqu minn kull tiġieġa;
4. sabiex tiġi ffaċilitata l-ispezzjoni, l-installazzjoni u d-depopolazzjoni tat-tiġieġ irid ikun hemm kull navata minima ta' wisgħa minima ta' 90 ċm bejn is-sarbut ta' gaġġeġ u kull spazju ta' mill-inqas 35 ċm irid jithalla bejn il-paviment tal-bini u l-qieġh ta' sarbut tal-gaġġi;
5. il-gaġġi għandhom jiġu armati b'taġħmir xieraq għat-tqassir tad-dwiefer.

KAPITOLU IV

Disposizzjonijiet finali

Artikolu 7

L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li l-istabbiliment koperti fil-mira ta' din id-Direttiva huma registrati mill-awtorità kompetenti u jingħataw kull numru distintiv li għandu jkun il-medju sabiex jiġu intraċċati bajd impoġġija fis-suq għall-konsum uman.

L-arrangamenti għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu stabbiliti qabel l-1 ta' Jannar 2002 b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 11.

Artikolu 8

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jagħmlu ċert li l-awtorità kompetenti twettaq spezzjonijiet sabiex tissorvelja l-konformità tad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva. Dawn l-ispezzjonijiet jistgħu jitwettqu fl-okkażjoni meta jrisu kontrolli għal skopijiet oħrajn.

2. Minn kull data stabbilita skond il-proċedura li hemm provdut għaliha fl-Artikolu 11, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw lill-Kummissjoni dwar l-ispezzjonijiet imwettqa b'mod konformi ma' paragrafu 1. Il-Kummissjoni għandha tissottometti sommarji ta' dawn ir-rapporti lill-Kumitat Veterinarju Permanenti.

3. Qabel l-1 ta' Jannar 2002 il-Kummissjoni għandha, skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 11, tissottometti proposti għall-armonizzazzjoni ta' dawn li ġejjin:

- (a) l-ispezzjonijiet li għalihom saret referenza fil-paragrafu 1;
- (b) il-format u l-kontenut tar-rapporti li għalihom saret referenza fil-paragrafu 2 u l-frekwenza li biha għandhom jiġu sottomessi.

Artikolu 9

1. Kull meta tinhtieġ l-applikazzjoni uniformi tal-htigiet ta' din id-Direttiva, esperti veterinarji mill-Kummissjoni jistgħu, konguntivament ma' l-awtoritajiet kompetenti:

- (a) jivverifikaw li l-Istati Membri jikkonformaw mal-htigiet imsemmija;
- (b) jagħmlu kontrolli fuq il-lok sabiex jagħmlu ċert li l-ispezzjonijiet jitwettqu b'mod konformi ma' din id-Direttiva.

2. Kull Stat Membru li fit-territorju tiegħu ssir kull spezzjoni għandu jipprovi l-esperti veterinarji mill-Kummissjoni b'kull assistenza li dawn jistgħu jeħtiġu fil-qadi ta' dmirhom. L-eżitu tal-kontrolli li jsiru jridu jiġu diskussi ma' l-awtorità kompetenti ta' l-Istati Membri konċernati qabel ma jsir ir-rapport finali u jiġi mdawwar.

3. L-awtorità kompetenti ta' l-Istat Membru kkonċernat għandha tieħu kull miżura li tista' tkun meħtieġa sabiex jittieħdu in-konsiderazzjoni r-riżultati tal-provi.

4. Regoli dettaljati għall-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati, jekk meħtieġa, skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 11.

Artikolu 10

Sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2005 il-Kummissjoni għandha tagħti kull rapport lill-Kunsill, imsejjes abbażi ta' kull fehma mill-Kumitat Veterinarju Xjentifiku, dwar id-diversi sistemi ta' trobbija ta' tiġieġ li jbid, u b'mod partikolari dwar dawk koperti minn din id-Direttiva, b'konsiderazzjoni kemm l-aspetti patoloġiċi, zootekniki, fiżjoloġiċi, u etoloġiċi tad-diversi sistemi kif ukoll ta' l-impatt tagħhom fuq is-saħħa u fuq l-ambjent..

Dak ir-rapport għandu jithejja wkoll fuq il-bażi ta' kull studju ta' l-implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi tad-diversi sistemi u ta' l-effetti tagħhom fuq is-shab ekonomiċi tal-Komunità.

Magħduda ma' dan, għandu jiġi akkumpanjat bi proposti xierqa li jiehdu in konsiderazzjoni l-konkluzjonijiet tar-rapport u l-eżitu tan-negozjati ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.

Il-Kunsill għandu jaġixxi b'kull maġġoranza kkwalifikata fuq dawn il-proposti fi żmien 12-il xahar minn meta jiġu sottomessi.

Artikolu 11

1. Meta tkun trid tiġi segwita l-proċedura stabbilita f'dan l-Artikolu, il-kwistjoni għandha tiġi riferuta bla dewmien lill-Kumitat Permanenti Veterinarju mwaqqaf mid-Deciżjoni 68/361/KEE (*) minn hawn 'l quddiem riferuta bhala il-'kumitat', mill-president tagħha, jew fuq l-inizjattiva tiegħu stess jew fuq kull talba tar-rappreżentant ta' kull Stat Membru.

2. Ir-rappreżentant tal-Kummissjoni għandu jissottometti lill-kumitat kull abbozz tal-miżuri li għandhom jittiehdu. Il-kumitat għandu jaġti l-fehma tiegħu dwar l-abbozz f'terminu ta' żmien li l-president jista' jstabbilixxi skond l-urġenza tal-kwistjoni. il-fehma għandha tingħata bil-maġġoranza stabbilita fl-Artikolu 205 (2) tat-Trattat fil-każ tad-deċiżjonijiet li l-Kunsill ikun meħtieġ li jadotta fuq kull proposta mill-Kummissjoni. Il-voti tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri fil-kumitat għandhom ikunu mwieżna skond il-manjiera provduta f'dak l-Artikolu. Il-President ma għandux jivvota.

3. (a) Il-Kummissjoni għandha tadotta l-miżuri maħsuba jekk dawn ikunu jaqblu mal-fehma tal-Kumitat.

(b) Jekk il-miżuri maħsuba ma jkunux jaqblu mal-fehma tal-Kumitat, jew jekk ma tingħata ebda fehma, il-Kummissjoni għandha, mingħajr dewmien, tissottometti lill-Kunsill kull proposta li tirrigwarda l-miżuri li għandhom jittiehdu. Il-Kunsill għandu jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata.

Jekk, malli jiskadi kull perjodu ta' tliet xhur mid-data ta' meta tkun saret ir-referenza lill-Kunsill, il-Kunsill ma jkunx għadu aġixxa, il-miżuri proposti għandhom jiġu

adottati mill-Kummissjoni minnufih, hliet meta l-Kunsill ma jkunx iddeċieda kontra l-miżuri b'kull maġġoranza sempliċi.

Artikolu 12

Id-Direttiva 88/166/KEE qieghda hawnhekk tiġi mħassra b'effett mill-1 ta' Janar 2003.

Artikolu 13

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħħ il-liġijiet, regolamenti u disposizzjonijiet amministrattivi, inkluż kull penali meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2002. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dan minnufih.

Meta l-Istati Membru jadottaw dawn il-miżuri, għandu jkollhom kull referenza għal din id-Direttiva jew jiġu akkumpanjati b'din ir-referenza fl-okkazzjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi għall-ghamla ta' din ir-referenza għandhom jiġu stipulati mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri jistgħu, waqt li jirrispettaw ir-regoli generali stabbiliti fit-Trattat, iżommu jew japplikaw fit-territorji tagħhom disposizzjonijiet għall-harsien ta' tiġieġ li jbidu li huma iktar stringenti minn dawk previsti minn din id-Direttiva. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar kull miżura meħuda għal dawn il-finijiet.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-testi tad-disposizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma adottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 14

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħħ fil-jum tal-publikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Artikolu 15

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, id-19 ta' Lulju 1999.

Fisem il-Kunsill

Il-President

K. HEMILÄ

(*) ĠU L 255, tat-18.10.1968, p. 23.

ANNEX

B'żieda mad-disposizzjonijiet rilevanti ta' l-Anness għad-Direttiva 98/58/KE, il-htigiet li ġejjin japplikaw:

1. Kull tiġieġa trid tiġi spezzjonata mis-sid jew mill-persuna responsabbli għat-tiġieġ ta' mill-inqas darba kuljum.
2. Il-livell ta' storbu jrid jiġi minimizzat. Storbu bla waqfien jew storbu għallrieda jrid jiġi evitat. Fannijiet ta' ventilazzjoni, makkinarju ta' l-għalf u tagħmir ieħor irid jiġi konstruwit, jitqiegħed, imħaddem, u miżmum b'tali mod li jikkawża l-inqas storbu possibbli.
3. Kull bini jrid ikollu livelli ta' dawl biżżejjed biex jippermetti li t-tiġieġ kollu jara lil xulxin u li jidhru b'mod ċar, biex jinvestigaw l-inhawi ta' madwarhom b'mod viżwali u li jintwerew livelli normali ta' attività. Jekk ikun hemm dawl naturali, l-aperturi tad-dawl iridu jiġu rranġati b'tali mod li d-dawl jiġi distribwit b'mod ugwali ġewwa l-akkomodazzjoni.

Wara l-ewwel ftit jiem ta' kondizzjonar, is-sistema ta' dawl għandha tkun tali li tipprevjeni problemi ta' sahha u ta' mġieba. Għaldaqstant, trid issegwi ritmu ta' 24 siegħa u trid tinkludi kull perjodu mhux interrott ta' dlam li jdum, bhala indikazzjoni, madwar terz tal-ġurnata, sabiex it-tiġieġ ikunu jistgħu jistrieħu u sabiex jiġu evitati problemi bħal immunodipressjoni u anomaliji okulari. Kull perjodu ta' għabex ta' żmien xieraq irid jiġi provdut meta d-dawl jitbaxxa sabiex it-tiġieġ ikollhom hin biex jadattaw mingħajr tfixkil jew ħsara.

4. Dawk il-partijiet tal-bini, tagħmir jew strumenti li jmissu mat-tiġieġ iridu jiġu mnaddfa u ddisinfettati sew regolament u f'kull każ kull darba li titwettaq depopolazzjoni u qabel ma tiddaħhal konsenja ġdida ta' tiġieġ. Waqt li l-gaġġi jkunu okkupati, l-uċuħ u t-tagħmir irid jinżamm nadif b'mod sodisfaċenti.

Il-hmieġ irid jitnehha kemm jista' jkun ta' spiss u tiġieġ mejjet irid jitnehha kuljum.

5. Il-gaġġi jridu jkunu mġhammra b'tali mod li jipprojbixxu t-tiġieġ milli jaħrab.
6. Akkomodazzjoni li tikkonsisti f'żewġ sarbuti ta' gaġġi jew aktar irid ikollhom tagħmir jew miżuri xierqa li jippermettu spezzjoni ta' kull sarbut mingħajr diffikultà u li tiffaċilita t-tnehhija ta' tiġieġ.
7. Id-disinn u d-dimensjonijiet tal-bieb tal-gaġġa jrid ikun tali li tiġieġa adulta tkun tista' tiġi mnehhija mingħajr tbatija żejda jew mingħajr ma twegġa'.
8. Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tal-punt 19 ta' l-Anness għad-Direttiva 98/58/KE, kull mutilazzjoni għandha tiġi projbita.

Sabiex tittiehed prevenzjoni kontra tnaqqir tar-rix u kannibalizmu, madankollu, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw it-tirqim tal-munqar sakemm dan isir minn impjegati kwalifikati fuq ffiles li għandhom inqas minn 10 ijiem u li huma mahsuba sabiex ibidu.
